

PUTUJEME PO HRADECH A ZÁMCÍCH

PŘÍLEŽITOSTNÉ INFORMAČNÍ NOVINY NAKLADATELSTVÍ BEATRIS • PODZIM 2005

PRŮVODCE PROJEKTEM „PUTUJEME PO HRADECH A ZÁMCÍCH“

Je všeobecně známo, že jen tak nenajdeme v Evropě zemi, která by se mohla honosit tolika hrady, zámky a jinými historickými stavebními památkami, jako je Česko. Ačkoliv by se zdálo, že už dávno splnily svůj účel, již téměř dvě století se těší až zarážejícímu zájmu stále širší veřejnosti. Přestože literatura je o nich docela hojná, vesměs marně se domáhá návštěvník zasněženějších informací o dějinách a stavebních osudech většiny z nich.

Velký počet našich hradů a zámků, zvláště pak tvrzí a zřícenin zůstává převážně na starost obcím. Tyto nemohou z nejrůznějších důvodů vybavit návštěvníka-zákazníka těmi informacemi, jež nabízejí objekty vyhlášené a hojně navštěvované. Není pravdou, že by o nich literatura vůbec nebyla, ale je po ruce jen v poměrně krátké době po vydání a navíc je svázaná v souborné dílo, jež má sice spoustu výhod, ale je téměř nedostupná pro prostého výletníka, jehož zajímá jen vybraný zámek nebo zřícenina a musí vážit za tím účelem návštěvu knihovny se značným rizikem, že se žádaných informací vůbec nedopátrá.

Nakladatelství Beatris, které se vydávání řady publikací „Putujeme po hradech a zámcích“ ujalo, zamýšlí v následujících letech vyjít vstříc veřejnosti a připravit postupně monografie o co největším množství našich stavebních památek.

Celá řada zmíněných publikací má jednotný vnější stříh. Obálka publikace je tištěná na tónovaný dřevitý karton. Grafická úprava včetně typu písma má navodit zdání staré publikace z doby kolem poloviny 19. století, kdy u většiny ze staveb, o nichž píše, končí nejzajímavější historie a až na výjimky již — kromě majetkových změn — u nich nedošlo k výrazným přestavbám. Má charakterizovat účel a smysl celé řady a být protíváhou běžně tištěným propagačním materiálům. Většinou návštěvníků jistě vyhovuje pohlednice nebo pestré leporelo, ale naše řada průvodců je určena méně početné skupině návštěvníků, která žádá o informace zevrubnější a zasněženější. Sám název řady „Putujeme“ má souznít s oním poutníkem, který rád poznává a nejen „sbíhá“ od jednoho hradu k druhému, aniž by viděl a poznával něco více...

Vnější vzhled publikací je jednotný. Na obálce je perokresba vesměs podle nejstaršího známého vyobrazení hradu anebo pokus o rekonstrukci v nejzajímavějším období stavby. Záhlaví doplňuje obrys hranic našeho státu s vyznačením polohy hradu či zříceniny, jimž je publikace věnována. Vespod je uvedeno číslo svazku řady, jež má být nepostradatelným vodítkem pro zájemce o více titulů, případně sběratele celé řady. Druhá stránka obálky je věnována památkám v okolí a uvádí seznam vydaných titulů.

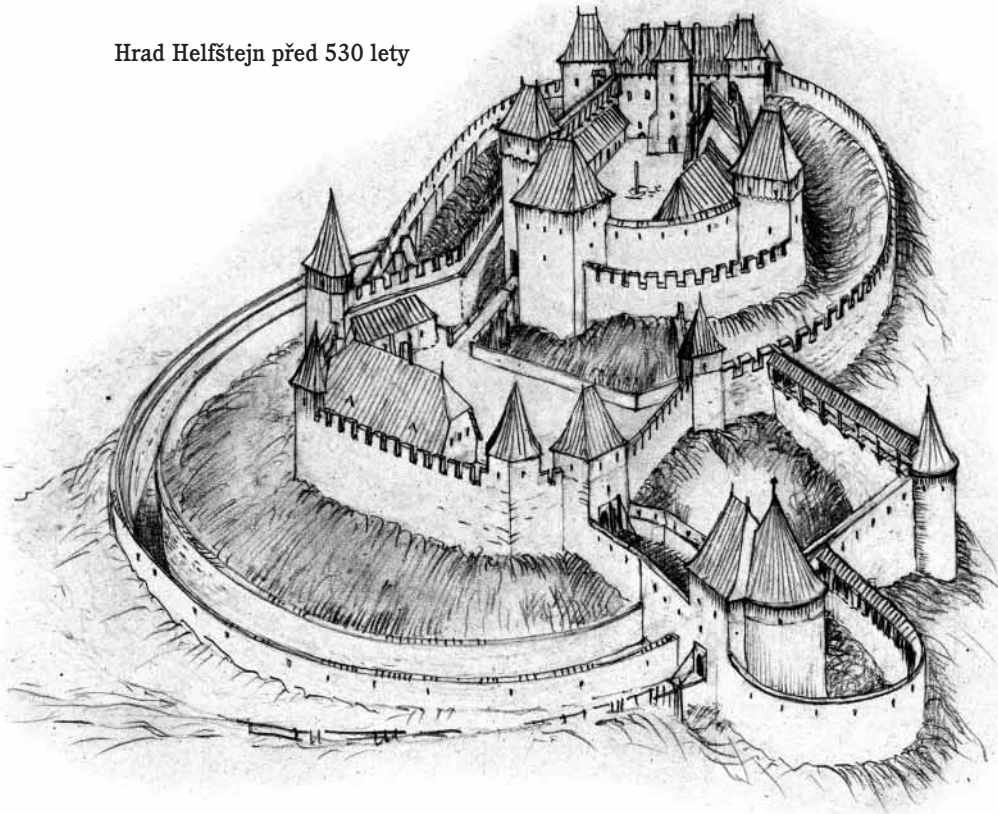
Od první strany začíná souvislý text. Úvodní část patří zpravidla založení hradu a nejstarším, vesměs jen kusým a tajemstvím zahaleným dějinám s případnými souvislostmi vzniku stavby. U mladších zámků je obvyklejší šířejí uveden stavebník a architekt, u něhož byla stavba objednána. Od doby, kdy je možné či vhodné sledovat souvislou a ucelenou řadu příběhů k hradu či zámku se vázícím, je text formován do letopiseckých zápisů. Tato střední, nejobsáhlejší část obsahuje konkrétní údaje — čas, místo a děj a na nevelké ploše nás provází odvátými časy. Je to prastará a osvědčený způsob dějepisných záznamů, donedávna poněkud opomíjený.

Jazyk je stručný, věcný, vyhýbá se modernismům, avšak i archaismům, frázím a cizím, odborným novodobým nebo málo známým výrazům. Není třeba připomínat, že je při tom myšleno především na mládež, aby jí byl text srozumitelný.

V textech jsou běžně používány citace z dobových dokumentů, zachovaly-li se, například popis zámku, obléhání pevnosti, inventář, legenda a někdy pověst. Závěr patří současnosti, nyníjšímu využití, kulturním událostem, případně obnově zaniklého hradu nebo jeho částí atd., což je místo především pro nenásilnou prezentaci památky samotné, popřípadě jejího mecenáše.

Důležitou součástí publikace jsou kresby a fotografie. Nejsou voleny náhodně, ale systematicky a uspořádány pokud možno chronolo-

Hrad Helfštejn před 530 lety

gicky podle vyprávění textu anebo podle toho, jak hradem či zámek procházíme.

Obrázky. Kromě již zmíněných rekonstrukcí na obálce a první straně je někdy i více pohledová rekonstrukce pro starší období. V textu zařazené fotografie si všímají vnějšku stavby, interiéry zobrazované nebyvají, pokud nejsou součástí stavby samotné — klenby, portály apod.

Přednost mají záběry staré, pořízené před novodobými opravami, a málo známé. Redakce je názoru, že zvláště netypickým pohledům má být v těchto publikacích ponecháno výsadní místo.

Záměrně není popisován mobiliář zámků a hradů, a to hned z několika důvodů: Jednak se mění, nebývá autentický — neboť je svezzen z okolních objektů — a též může bezděky navadět lupiče a údajně jim usnadňovat práci.

Dobrym doplňkem průvodců je orientační plánec. V naprosté většině je využíváno mapování tzv. stabilního katastru z první poloviny 19. století nebo vojenských map z 2. poloviny 18. století. Plán hradu s podhradím nebo s celým sídlištěm, jež se z něj vyvinulo — vesnicí či městem — je podrobnější a jsou odstíny šedé rozlišeny stavby kamenné od dřevěných, jak tomu v originálech skutečně je. Názvy místních částí jsou počestěny a doplněny popisky.

Dnes si již nelze průvodce hradu a zámku představit bez půdorysu. Je nejlepším vodítkem pro pochopení stavebního vývoje i pro laiky. Proto je vybaven dosti obsáhlými texty, jež jsou spojeny přímo s nákresy, který popisují. Na jediné tiskové straně se tak dostane zájemci těch nejdůležitějších informací. Záměrně je půdorys tištěn na poslední straně obálky, aby nemusel návštěvník při prohlídce v brožurě listovat, listy zakládat a přehýbat. Pro půdorysy platí zásada, že stavební fáze jsou rozlišeny stupni šedi — čím světlejší, tím mladší.

Třetí, vnitřní strana obálky je vyhrazena chronologickému sledu majitelů hradu nebo zámku s vypsáním příbuzenského nebo jiného vztahu k předchozímu majiteli. U zvláště významných držitelů, kteří se vyznamenali přestavbami, dostavbami nebo rozšiřováním stavby či vynikali jinak, je připojen erbovní znak s popisem. Záměrně není heraldicky šrafován a je nakreslen jen v tazích. V krátkém textu je popis barev a každý má možnost si jej — má-li zájem — dodatečně vybarvit.

Nová tisková technologie umožňuje vyrábět tyto publikace podle potřeby i v malých nákladech a případně — třeba každou sezónu — vydání (proč by ne pozměněné a doplněné) opakovat. Dobu od zhotovení podkladů k dodání do distribuce již neměříme na roky, ale týdny a je možné během docela krátké doby veřejnosti přístupné i jinak zajímavé stavební památky vybavit středně kvalitními publikacemi, aniž by se staly

konkurujícími dosavadním výpravným celobarevným a vesměs i dražším, jsoucím na trhu.

Při sestavování obsahu nemyslíme totiž ani tolik na tu — i když možná převažující — část veřejnosti, která přichází prohlížet trpyt a lesk sálů a komnat, ale spíše na tu skromnější, jež však vidí v hradu nebo zámku něco více...

„Černobílý“ tisk není krokem zpět. Naopak: Architektura — a tou každá stavební památka je — se projevuje hlavně tvarem — v celku i detailu. Jednobarevný tisk nezakrytý dosahuje nízké ceny tiskoviny a tím i dostupnosti každému zájemci. V budoucnu ovšem barevné provedení nevylučujeme. Také přírodní dřevitý papír příjemného vzhledu je volen záměrně z ohleduplnosti k památce, již je máloco tak vzdálené, jako propagační formou, jakou snad může zvolit jen prodejce průmyslového výrobku. Strážlivá typografie má naopak navodit pocit pokory k dílům předků nejen u víceméně náhodných příchozích, ale i nás, kteří jim styk se závatnou minulostí tak trochu pomáháme zprostředkovávat.

Proč nejsou naše brožury barevné? Protože by to značně zvýšilo jejich cenu. Barevnému tisku se nijak nebráníme, ale ještě nenastala ta pro něj pravá doba. Časem k barevnému tisku dojde, ale nedovedeme odhadnout kdy. Staré fotografie ovšem zůstanou vždy „černobílé“, jak říkal náš učitel typografie — černá a bílá jsou také barvy...

A co překlady do cizích jazyků? První kroky byly učiněny s překladem *Hukvald* do polštiny.

Proč jste ještě nevydali... (průvodce, pohlednici — dobovou rekonstrukci). Protože zpracování je značně náročné nejenom časově. Všechno má svůj čas a nakonec dojde na všechny.

Jak vlastně takový průvodce vzniká. Brožurky vznikají nezávisle na třech místech a kompletují se ve výrobním středisku. Práce obnáší organizačně skloubit: vytipování objektu, jeho navštívení za účelem „nafocení“, upřesnění půdorysu a situace, pořízení náčrtů, objednání a vypůjčení patřičné (vesměs regionální čili těžce dostupné) literatury, samotné sestavení textů, úprava fotografií, zhotovení grafiky (půdorysu, situace), vytvoření stránek (a úprava textů a obrázků tak, aby se do nich vešly), několikerou kontrolu textů, zhotovení tiskové matrice, tisk, knihařské zpracování a expedici, vytipování a nasmlouvání prodeje, dopravu k prodejci, vyúčtování... U pohlednic je to snazší, ale zase je na ně čas jen o víkendech.

Kolik jich zatím vyšlo. Na podzim roku 2005 (kdy píšeme texty do našich „novin“, které právě čtete) bylo vydáno 46 titulů. Z pohlednic vyšlo 52 druhů. Pověsti „Z úst do úst“ řady Putujeme po hradech a zámcích“ pak 4 svazky.

Kolik průvodců vydáme za rok? V roce 2004 vyšlo 9 titulů, letos jich bude o něco více. Rozpra-

covány a před dokončením jsou Edelštejn, Koberštejn, Leuchtenštejn a Kvinburk schází pořádit fotografie (musíme vyčkat na slunečné počasí a přírodu bez listů a bez sněhu).

„Připravuji se další“, čtete na konci přehledu na druhé straně brožurek. Letos by měly být dokončeny texty Pernštejna a okolních hradů Zubštejna, Aueršperku, Pyšolce. Na Olomoucku ještě zůstaneme a máme v úmyslu zpracovat Náměšť na Hané. Není vyloučeno, že vznikne i brožura o Olomouckém hradě, Cimburku, Veverí, Štěpanicích, Standlu, Staré Vsi nad Ondřejnicí. Z pohlednic jsou připraveny k tisku Buchlov, Bítov, Úsov, Velké Losiny, Cimburk (u Koryčan), Brničko. Plány sdělujeme neradi, protože se většinou nesplní...

Publikaci bude v budoucnu hodně. Řada vlastivědných průvodců je téměř nekonečná; zvláště drobných tvrzí a zámečků ve vesnicích, jakož i hrádků v lesích jsou tisíce. Nepředpokládáme, že by se i o tom „nejzapomenutější“ objektu našlo tolik informací, pro které by byly 4 strany plus obálka (= tiskařské minimum) příliš mnoho. Není ani na překážku, bude-li stačit (jak se říká: „nad hlavu“) pouhých 100 výtisků.

Řada »Putujeme po hradech a zámcích« není a nehodlá být odbornou literaturou, radí se do skupiny populárně naučných, vlastivědně pojatých publikací a i když vychází přísně z vědeckých závěrů odborníků, dává prostor i názorům a poznatkům „poloprofesionálů“ i laické veřejnosti.

Projekt »Putujeme po hradech a zámcích« nemá pevný řád. Přesto se snažíme, aby aspoň část nevycházela zcela chaoticky a tvořila nějaký smysl. Je to upřednostňování zájmů regionů — proto ona „bíla místa“. Vydávání brožur má dvě roviny — v jedné jsou známé a nejznámější hrady a zámky, které má v povědomí široká veřejnost, ve druhé ty ostatní. Podobně je tomu i u výroby pohlednic. Žádnou z těchto skupin nezvyhodňujeme na úkor druhé. Využíváme příležitosti, jakými bývají kvalitní odborná literatura, dobré fotografie, zájem dosud neznámého nadšence apod. Není vůbec nikde předznamenáno, v jakém období ten který titul spatří světlo světa. Je tak trochu i na vás, kteří čekáte na vydání toho „svého“ hradu-zámku-tvrze, kdy se tak stane.

Chtěl/chtěla bych se podílet na průvodcích této řady. Máme výbornou zkušenost s vámi, kteří víte o zřícenině nebo zámečku v obci mnohem více než kdokoli jiný, poněvadž se o ně zajímáte už léta, zaznamenali jste nedocenitelná svědectví, prostudovali jste všechnu dostupnou (i nedostupnou) literaturu, sesbírali staré fotografie, kresby a pohledy nebo si okopírovali vyobrazení z minulosti, doslechli jste se o zajímavostech a hlavně — máte potřebu či touhu nenechat si to vše pro sebe. Především publikace méně známých objektů by měla podle našich představ vznikát za přispění místních nadšenců, zájemců a pamětníků. Myslíte-li si, že ten „váš“ může přijít na řadu až za dlouho, můžete vydaní brožury podstatně urychlit, najde-li se někdo, kdo se v historii dané stavby nebo lokality vyzná, vlastní dobrou literaturu a ledacos se dozvěděl třeba od pamětníků nebo ze starých zápisů (příběhy, pověsti, fotografie atd.). Stačí se ozvat. Od prvního kontaktu k dodání publikace do prodeje je doba krátká, maximálně několik málo měsíců.

Chci být přítom... Jsu milovníci historie nebo některé památky, kteří již mají za sebou shánění informací a zajímavostí a jejich, mnohdy i dlouholetá práce, je „v šuplíku“ a čeká na zveřejnění. Nyní je pro to ideální doba. Stačí jen napsat a můžete se stát autory nebo spoluautory.

Trochu historie. Záměr vydávat brožury o našich hradech a zámcích nám ležel v hlavě už velmi dávno. Projekt vznikl nesmírně dlouho, ztížka, pracně. Nepatří tedy mezi počiny úzkostně vyplňující „bíla místa“ na trhu vlastivědně-turistickou literaturou za každou cenu. V některém v příštích číslech našich „novin“ můžeme o tom napsat podrobný článek. Nyní jen stručně:

První brožura (Starý Jičín) byla zhotovena na přání starojického kastelána v roce 1997. Měla ještě dvoubarevnou obálku, aby navazovala na sice zdařilou, ale nedokončenou řadu publikací Státní památkové správy z 50. a 60. let minulého století. Následoval ihned Štramberk, ale pak se na

delší dobu celý projekt musel „zakonzervovat“ a první titul podle našich představ se zrodil až na počátku nového století, na jaře 2001.

Doplňující řadou našich brožur jsou barevné pohlednice netypických rozměrů (170×117 mm) s rekonstrukcemi hradů a ideálními pohledy na zámky. Stejně jako brožurky věnují se nejen významným objektům, ale i těm neznámým, zapomenutým a opomíjeným. Snad ještě více než brožury mají pomoci nacházet krásu a malebnost českého prostředí, na které jsme ve víru proměn povážlivě pozapomněli.

První pohlednice (opět Starý Jičín a Štrambersk) vyšly ještě v malém formátu na jaře 2000 a o rok později dostaly dnešní podobu. Dosud vyšlo 52 druhů.

Pohlednice — dobová rekonstrukce, aneb je to vůbec pravda? K častým dotazům patří, nakolik jsou rekonstrukce hradů věrné. Tady je odpověď: U těch, kde je předlohou dobová kresba, rytina, veduta, je téměř úplná. U některých je nutno „vypomoci“ si archeologickými nálezy (ty nám například prozradí typ krytiny střeš) a především zaměřením (tloušťka zdi může napovědět mnohé o výšce budovy, velikost základů věže měla-li ochoz atd.). U těch druhých, kde podobu hradu v minulosti neznáme, je pravděpodobnost menší, avšak vždy větší než 50procentní.

Komu jsou vlastivědné průvodce určeny především? Naši mládeži. Máme dojem, že na minulost se stále více zapomíná, hlavně škola v poznávání regionu lidem toho mnoho dluží. Čteme-li si v čítance z doby starého mocnářství nebo i období první republiky, žasneme, kolik toho děti věděly a jak vhodně jim dovedli učitelé starou dobu přiblížit. Styl těchto čítanek je nám do značné míry vzorem.

Hlasy a ohlasy. Naše publikace jsou určeny pro laickou veřejnost. O to je příjemnější uznání ze strany odborníků–profesionálů.

Milá redakce, velice mě potěšila Vaše publikace „Putujeme po hradech a zámcích“. Stal jsem se tzv. sběratelem těchto výtisků. Zpracování obsahu publikací je na velmi dobré úrovni — nejen po technické, ale i historické stránce. Trochu tomu rozumím, zajímám se o historické památky naší republiky. Prosim o zaslání nových průvodců. Byl bych za to moc vděčný, neboť nejsou nikde k zakoupení. Petr Sušovský, Šenov.

Vážený přítel, musím Vám vyjádřit svůj veliký dík, koupil jsem si díl z Vašeho cyklu o hradech a zámcích Cvilín a musím konstatovat (snad až na kvalitu tisku fotografií), že nemá chybu. Vycherpávající suma přesných informací, žádný slovní balast, perfektní kresby, půdorysy, velmi vhodný formát, příhodná grafika sešitů a přitom lidová cena. Ve Vašem úvodním a projekt představujícím dílu píšete, že se jim nějaká zvláštní díra nezaceluje, já odpovídám, že zaceluje — kde předtím bylo možno získat tak komprimovaný a přehledný soubor informací týkající se právě třeba zřícenin jako Rychleby, Žulová, Kaltenštejn, Vartnov(!!!). Jen je mi trochu záhadou, proč se mimo severní Moravy a Slezska dále zaměřujete (kromě nyní masově známého Karlštejna) pouze na úzký okruh kolem Jičína. Nicméně, přeji Vám moc úspěchů a zdaru v práci na dalších dílech. Jste opravdu skvělí. • Petr Králík, Ostrava.

Nedávno jsem si objednal od Vás krásné publikace a musím říci, že jsou opravdu super. Chodím se dívat na Vaše stránky, jestli nevydáte zase něco nového, jak jste mi posílali seznam vyšších hradů spolu se zásilkou, jsou zde podtrženy hrady, které ještě vyjdou. Dlouho jsem kupoval z Plzeňského kraje „Zapomenuté hrady Plzeňska“ podobné sešity a musím říci, že jsem hodně po nich chodil a díky Vám i zavítám na Jeseníky a severní Moravu vůbec. Přeji Vám hodně zdaru a co nejvíce krásných publikací s úžasnými rekonstrukcemi a erby. U pohledů jsem již v superlativech. • S pozdravem Bc. Vojtěch Srb, Jihočeský kraj – Krajský úřad, odd. kultury, památkové péče a cestovního ruchu.

Váš průvodce (Hradec nad Moravicí) je rozhodně tím lepším z různých brožurek a informací o zámcích v Hradci i Raduni, které vyšly a vycházejí, aniž se autoři obtěžují uvést alespoň prameny. A navíc, mnohé údaje ve Vašem průvodci jsou i pro nás inspirovající a úspěšné. A těch pár mylných drobností se dá napravit... Některé chybičky by si to zasloužily, ale ostatně, kdo z nás je perfektní. Ta Vaše práce je úctyhodná. Pozdravuji Vás srdečně. • PhDr. Eva Kolářová, zámecký Raduň.

Na závěr „jednou větou“ (odposlechnuto vesměs v telefonu nebo při osobní návštěvě).
„...Vaše brožurky o hradech se čtou jedním dechem. Konečně je tu to, co tolik chybělo!“
„Chtěl jsem si ponechat Váš Bezděz navečer, ale neodolal jsem a »dobyl« jsem ho ještě ve vlaku.“
„Vážený a milý pane, vedleik za přepěkná slovíčka... To se čte samo! Netušil jsem, že hrady mají tak bohatou historii a hlavně neznámou... Divám se teď na ně úplně jinak...“

Máme i své kritiky a odporce. Upozorní-li nás někdo na omyl, chybu, nesmysl, použití zastaralé literatury atd., jsme ale velmi rádi. Nebo:
„Chtělo by to barvu — a lepší papír.“

Řada publikací „Putujeme po hradech a zámcích“ bude obsahovat desítky a snad stovky titulů. Tady je seznam těch, které vyšly (vyznačeny tučně) nebo se připravují. Je to ale jen výběr známějších: *Andělská hora • Bečov nad Teplou • Bechyně • Benátky nad Jizerou • Benešov nad Ploučnicí • Bezděz • Bělá pod Bezdězem • Bílina • Bítop • Blansko • Blatná • Borotín • Boskovice (hrad) • Boskovice (zámek) • Bouzov • Bradlec • Brandýs nad Orlicí • Brničko • Brno–Špilberk • Brumov • Bruntál • Břežnice • Buben • Bučovice • Budyně nad Ohří • Buchlov • Buchovice • Bukov • Cimburk u Koryčan • Cimburk u Trnávky • Cornštejn • Cukněstěj • Cvilín • Častolovice • Čechy pod Kosířem • Čeladná • Červená Lhota • Český Krumlov • Český Sternberk • Dačice • Děčín • Děvičky • Divčův Kámen • Dobronice • Dobříš • Domažlice • Doubravská hora • Doudleby nad Orlicí • Drahotuš • Dražice • Duchcov • Egrberk • Frejštejn • Frýdberk–Žulová • Frýdek • Frýdlant v Čechách • Frýdštejn • Frymburk • Frývaldov–Jeseník • Grabštejn • Gutštejn • Hamrštejn • Hartenštejn • Hasištejn • Hazmburk • Helfenburk u Bavorova • Helfenburk u Ústku • Helfštejn • Hluboká nad Vltavou • Holešov • Horšovský Týn • Hořovice • Houska • Hradec nad Moravicí • Hrádek u Nechanic • Hranice • Hrubá Skála • Hrubý Rohozec • Hukvaldy • Humprecht • Cheb • Chlumec nad Cidlinou–Karlova Koruna • Choceň • Choltice • Chotěboř • Choustník • Choustníkovo Hradiště • Chrast u Chrudimi • Chropyně • Chřenovice • Jaroměřice nad Rokytnou • Javorník–Janský Vrch • Jemniště • Jenštejn • Jestřebí • Jevišovice • Jezeří • Jičín • Jilemnice • Jindřichův Hradec • Kačina • Kadaň • Kaltenštejn • Kámen • Kamyk nad Vltavou • Karlštejn • Karviná–Fryštát • Kašperk • Kestřany • Kladno • Klášterec nad Ohří • Klenová • Klobouky u Brna • Kokořín • Kolštejn (Branná) • Konopiště • Kost • Kostelec nad Orlicí • Kostomlaty pod Milešovkou • Košumberk • Kozel • Kozí hrádek • Kravec • Kralice nad Oslavou • Krasíkovo • Krásný Dvůr • Krašov • Kratochvíle • Kravaře • Kroměříž • Krupka • Křivoklát • Kuks • Kunětická hora • Kumburk • Kunštát • Kunžvart • Kutná Hora–Hrádek • Kutná Hora–Vlašský dvůr • Kyšperk • Kynžvart • Landštejn • Ledec nad Sázavou • Lednice • Lemberk • Lešná u Zlína • Liběchov • Libochovice • Libštejn • Lichnice • Lipnice • Litice • Litomyšl • Loket • Lukov • Lužany • Lysice • Malenovice • Manětín • Martinice • Mělník • Michalovice • Mikulov • Milotice • Mladá Boleslav • Mnichovo Hradiště • Moravská Třebová • Moravské Budějovice • Moravský Krumlov • Náchod • Náměšť na Hané • Náměšť nad Oslavou • Navarov • Nelahozeves • Nístejka • Nové Hrady v jižních Čechách • Nové Hrady u Vysokého Mýta • Nové Město nad Metují • Nový Herštejn • Nový hrad u Adamova • Nový hrad u Šumperka • Nový hrádek nad Dyjí • Nový Jičín • Nový Světlov • Oheb • Ohrada • Okoř • Olomouc • Opočno • Orlík nad Vltavou • Orlík u Humpolce • Osek • Ostroh • Ostrý (Šarfenštejn) • Otaslavice • Pajrek • Pardubice • Pecka • Pelhřimov • Pernštejn • Rataje nad Sázavou–Pírkštejn • Pisek • Ploskovic • Plumlov • Poděbrady • Polná • Pořešín • Potštejn • Praha • Prostějov • Průhonice • Přerov • Příbyslav • Přimda • Rabí • Rabštejn nad Střelou • Raduň • Radyně • Rájec nad Svitavou • Ralsko • Ratibořice • Ronov nad Sázavou • Ronov u České Lípy • Rosice • Roštejn • Roudnice nad Labem • Roztoky u Prahy • Rožmberk nad Vltavou • Rožnov • Rukštejn • Růžkovy Lhotice • Rychleby • Rychmburk • Rychnov nad Knežnou • Rýzmburk u Kdyně • Sázava • Sion • Siročí hrádek • Slatiňany • Slavkov u Brna • Slezská Ostrava • Sloup • Sokolov • Sovinec • Stará Bělá • Stará Ves nad Ondřejnicí • Staré Hrady u Libáně • Starý Herštejn • Starý Jičín • Starý Rybník • Strážnice • Strakonice • Střekov • Studénka • Svojanov • Sychrov • Šelmberk • Šostýn • Štěpanice • Sternberk • Sternberk u Telče • Štrambersk • Šumberk • Švihov • Tábor • Talmberk • Templštejn • Telč • Teplice • Tešín • Točín • Tolštejn • Tovačov • Trosky • Třebíč • Třebon • Tuhoraz • Týnec nad Sázavou • Týřov • Uherčice • Uherský Brod • Úsov • Valašské Meziříčí • Valdek • Valdštejn • Valeč • Valeč • Valtice • Vartnov • Velhartice • Velké Březno • Velké Losiny • Velké Meziříčí • Veltrusy • Veverí • Vikštejn • Vimperk • Vítkův Kámen • Vízmburk • Vizovice • Vlašim • Vlčejn • Volfštejn • Volyně • Vranov–Malá Skála • Vranov nad Dyjí • Vrchotovy Janovice • Vsetín • Vysoký Chlumec • Vyšehrad • Vyškov • Zákupy • Zásadka • Zbiroh • Zbirohy • Zbořený Kostelec • Zbraslav • Zlenice nad Sázavou • Zlín • Znojmo • Zubštejn • Zvíkov • Zvířetice • Žďár nad Sázavou • Zěbrák • Žinkovy • Žirovnice • Žleby • Žumberk.*

(Stav k listopadu 2005)

*„Neuvažujete o vydání vašich brožur knižně?“
„Proč neuděláte pevný ediční plán, ať víme, co se čeká a na co se máme těšit?“*

Jsou ale i jiní:
„Nekupujte si to, jsou tam bláboly.“
„Je to paskvil...“
„Proč tam píšete takové blbosti, co nikoho nezjmají! Vy asi nevíte, jak má takový průvodce vypadat. Nechcete toho raději nechat!“

Kde všude se můžete setkat s naší řadou průvodců a pohlednic. Průvodce a pohlednice řady „Putujeme po hradech a zámcích“ dnes najdete v turistických informačních centrech, v knihkupectvích, v sezónních prodejních turisticky navštěvovaných lokalit, v muzeích. Je naší snahou, aby průvodce i pohlednice byly dostupné především v místě a jeho nejbližším okolí, ke kterému se váží. Ne vždy ale tato naše snaha zapadá do představy správců oné památky. Ale stačí se často poohlédnout jen po blízkém okolí a určitě narazíte na informační centrum (které dnes už nechybí v žádném městě či významnější vesnici) či spřízněné knihkupectví, kde možná získáte i tipy pro své další putování.

Škoda, že právě v mém oblíbeném knihkupectví na řadu „Putujeme po hradech a zámcích“ nenatrefím. Pokud právě ve vašem knihkupectví postrádáte tituly našich vlastivědných průvodců nebo pohlednic, alespoň těch z vašeho okolí, nezoufejte, určitě existuje řešení. Zeptejte se vašeho knihkuce, zdali by nebylo přínosné rozšířit nabídku regionální literatury o průvodce, které se váží k památkám vašeho kraje. Pokud je takových zájemců více, určitě nebude proti. Hlavně — nebráňte se spolupráci ani s těmi nejmenšími knihkupectvími (tzv. „jedné osoby“, ostatně nejsme taky o mnoho větší) a nemáme také žádné minimální (a vůbec ne už maximální) požadavky na objednávky limitující spolupráci.

Proč to nezkusit v informačním centru právě vašeho města či obce. Turistická informační centra jsou od samého začátku realizace projektu „Putujeme po hradech a zámcích“ opěrnými body, kde můžete získat nejen průvodce a pohlednice této řady, které třeba jinde marně sháníte, ale i informace o celém projektu. Je realitou, že ve většině informačních center, se kterými spolupracujeme, naleznete kompletní řadu průvodců a pohlednic — dobových rekonstrukcí. Je naší snahou, aby těchto míst přibývalo.

Průvodce a pohlednice lze objednat i přímo u nás. Chybí vám některý průvodce či pohlednice v řadě? Máte-li přístup na internet, stačí na našich internetových stránkách www.beatris.cz vyplnit elektronickou objednávku a do 14 dnů můžete očekávat zásilku. Objednávku můžete také poslat poštou, zafaxovat nebo nahlásit telefonicky. Dodání zajišťujeme poštou (poštovné neúčtujeme). Balné účtujeme jen u zásilek obsahujících pouze pohlednice. Platbu je možné provést bankovním převodem nebo přiloženou složenkou typu A. Minimální odběr není stanoven.

Vydáváme nejen průvodce a pohlednice. Kromě vlastivědných průvodců a pohlednic — dobových rekonstrukcí vydáváme také řadu pověstí „Z úst do úst“ z našich hradů a jejich okolí. Je to naše nejmladší vydavatelská aktivita, která začala získávat obrysy další samostatné řady teprve nedávno. V této řadě vyšly: *Pověsti a též trochu pravdy ode hradu starojického, Pověsti a též tro-*

chu pravdy ode hradu helfštyňského, Pověsti z hukvaldského hradu a okolí, Pověsti z tajemného Standlu, Mistecké pověsti. Věříme, že brzy budeme moci ji doplnit o další tituly.

Chci být pravidelně informován o novinkách z našeho nakladatelství. Jak to zajistit? Asi nejjednodušší způsob je zaregistrovat se na našich internetových stránkách k odběru informací o novinkách Nakladatelství Beatris. Informace ve své e–mailové schránce tak vždy budete mít ihned a „z první ruky“. Pokud vám tento způsob nevyhovuje, budeme rádi, když nám i zavoláte. Vždycky je totiž něco nového, o čem stojí za to vědět.

Jedete kolem? Pro vás otevřeno vždy v pravý čas. Jedete-li ze směru Frýdek–Místek na Český Těšín, nemůžete minout obec Dobrou, kde sídlíme v areálu Výzkumného ústavu hutnictví železa (VÚHŽ). Je to výšková budova, ze silnice jen stěží přehlednutelná. Tam nás najdete ve 4. patře, hned u výtahu. Určitě se dozvíte, co možná o projektu ještě nevíte, a možná si odnesete i nějakou horkou novinku. Za rok přibližně vydáme cca 20 novinek (průvodců, pověstí nebo pohlednic). Takže pravděpodobnost je dost vysoká!

CHCETE VYDAT VLASTNÍ PUBLIKACI V NEVELKÉM NÁKLADU?

Tiskárna a nakladatelství Beatris působí na poli polygrafických služeb již více jak šest let. S využitím našich zkušeností a možností, které nabízí dnešní digitální reprografická technika, se především specializujeme na kompletní zpracování malonákladových tiskovin (tj. tiskovin zhotovovaných v řádu stovek až několika málo tisíc výtisků). Zejména vhodné pro tisk vizitek, pozvánek, hospodářských tiskopisů, oběžníků, zpravodajů, bulletinů, plakátů, brožurek, výukových materiálů atp. Cílem našich služeb je nabídnout zajímavou alternativu týkající se požadavků na cenu, kvalitu, rychlost při malém množství tiskoviny.

Chci vydat brožurku, která má vypadat podobně jako váš průvodce Bezdězem. Pokud již máte konkrétní představu o podobě vaší publikace, máte veškeré textové a obrazové materiály pohromadě, určitě vás začne zajímat, na kolik vás přijde vytištění takovéto brožurky. Aby byla kalkulace na kompletní zpracování vaší brožurky co nejpřesnější, je nutno již mít představu o tom, jaký bude její formát, kolik bude mít vnitřních stran, jak bude řešena obálka, jaký papír bude použitý na obálku, na vnitřní strany, jaká bude vazba publikace a hlavně její náklad. Pro představu „o náročnosti“ kompletního zpracování (tj. předtiskového zpracování a tisku) předpokládejme, že je vaším záměrem vydat publikaci — brožurku formátu A5, v nákladu 300 ks, s použitím recyklovaného papíru o 28 stranách. Pokud chceme být zcela konkrétní, odpovídá toto zadání například vlastivědnému průvodci Bezděz. Cena za kompletní zpracování takovéto brožurky by činila 7630 Kč (25,50 Kč/ks) a v případě tisku z dodaných dat 4810 Kč (16,— Kč/ks) bez DPH. Termín na předtiskové zpracování cca 10 dnů, dle náročnosti sazby, počtu obrázků ap. Termín na vytištění a knihařské zpracování do 5 dnů od schválení autorské korektury, resp. dodání dat k tisku.

Vydávat časopis či noviny si může dovolit opravdu každý? Zhotovujeme periodické tiskoviny od nákladu 50 ks, což nabízí prostor k realizaci publikačních aktivit: časopisů, občasníků, novin, bulletinů malým organizacím, firmám, spolkům i jednotlivcům. Na vaši telefonickou výzvu přijedeme vyzvednout podklady pro zpracování, texty, obrázky, fotografie nebo je případně můžete zaslat e–mailem. Vše prokonzultujeme a vzájemně si vyjasníme předpokládanou podobu zpravodaje. Do dvou dnů vám periodikum graficky zpracujeme a pak zafaxujeme nebo zašleme e–mailem na tzv. autorskou korekturu. Redakce má tak možnost zkontrolovat jednotlivé příspěvky, dále řazení článků, důležitá data atp., popřípadě začlenit aktuální zprávu, kterou chcete ještě v tomto vydání uveřejnit. Zjištěné změny nám zatelefonujete, popř. rozsáhlejší zafaxujete a v případě vašeho souhlasu nic nebude bránit tomu, abychom v co nejkratší době zpravodaj vytiskli a dodali (osobně či expresní službou) zkompletovaný připravený k distribuci. Při normálním průběhu zpracování není problém periodikum kompletně zhotovit do 3—4 pracovních dnů. Tento výše popsaný proces a jeho časový plán je běžně praktikován a dodržován u všech námi zhotovovaných periodických tiskovin.

Co všechno, jak rychle, z čeho všeho a jak můžete u nás tisknout? Rychleji už to ani nejde, levněji většinou už také ne. Zabýváme se kompletním zpracováním malonákladových tiskovin (tj. tiskovin zhotovovaných v řádu stovek až několika málo tisíc výtisků). Ať už se jedná o letáky, plakáty, zpravodaje, časopisy, noviny, brožurky, výukové materiály, vždy můžeme tisknout pouze na savé materiály (nikoli křídový papír) ale také třeba i na vaše firemní obálky. Maximální gramáž papíru je 210 g/m², maximální rozměr tiskového archu A3 a potisknutelná plocha je po obvodu zmenšena o 5 mm. Nabízíme kompletní zhotovení zakázky od předtiskového zpracování (z dodaných textů, fotografií, kreseb atd.) přes tisk až po dokončující knihařské práce. Tiskneme na přání i z dodaných dat (datový formát dle dohody), které je možno zaslat i e–mailem, či papírových předloh (čím kvalitnější, tím lepší). Termín na kompletní zpracování (např. publikace) je závislý na náročnosti, rozsahu a způsobu jejího zpracování. *Konkrétní příklad viz „Chci vydat brožurku...“* U tisku zakázek z dodaných dat, kde není požadováno další knihařské zpracování, je možné vám vyhovět ještě týž den, obvykle nejpozději do druhého dne. Závisí to na požadovaném druhu papíru a celkovém objemu tisku. Periodické tiskoviny, pokud máme předem dohodnutou spolupráci, dodáváme připravené k distribuci do 48 hodin od schválení autorské korektury (v případě kompletního zpracování) či od dodání dat nebo předloh do tisku.

Komu jsou naše služby určeny? Jednotlivcům, firmám, spolkům, úřadům, školám, zkrátka všem, kteří potřebují realizovat malé tiskové série za příhodnou cenu, ať už se jedná o letáky, ceníky, formuláře či brožury, výukové materiály — skripta. Rádi vyhovíme i vydavatelům zájmových časopisů, obecních novin či zpravodajů, ale také třeba autorovi básnické sbírky, který se rozhodl vydat si dílo vlastním nákladem třeba jen v nákladu 100 ks.

Přivítáme každý nezištný zájem, bude-li přínosem pro uskutečnění zamýšleného projektu. Neznáme pojem „bevyznamný hrad–zámek“, nabízíme spolupráci se seriózními neprofesionály odkudkoli.